

DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății pe acțiuni
„Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere
limitată „Diastil” împotriva Societății pe acțiuni „Locuința”, în proces de faliment,
cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 prin care pricina
a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Soroca conform competenței
jurisdicționale,

c o n s t a t ă

La 31 iulie 2012 SRL „Diastil” a depus la Judecătoria Buiucani mun.
Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SA „Locuința” cu privire la
încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 10 martie 2011 a încheiat cu
pârâta contractul de colaborare nr. R1-33, obiectul acestuia fiind păstrarea și
depozitarea mărfii, vânzarea mărfurilor și serviciilor, primirea și predarea
coletelor.

Susține că a activat în comun cu SA „Locuința” până la 10 iulie 2012, însă
clauzele contractuale nu s-au respectat, și anume sumele încasate din achitarea
serviciilor prin intermediul Internetului de la persoane fizice nu au fost transferate
în contul SRL „Diastil”, iar coletele primite pentru distribuirea în r. Soroca nu au
fost achitate, în rezultat ultima suferind pierderi financiare.

Menționează că pârâta SA „Locuința” efectua achitări foarte rar și doar în
urma apelurilor insistente din partea angajaților SRL „Diastil”, promițând că
datoriile restante vor fi în curând lichidate, folosindu-se perioade îndelungate de
sume enorme în scopuri personale.

Indică reclamanta că la 10 iulie 2012, datoria restantă a SA „Locuința” s-a
ridicat la 143 987 lei, iar la 17 iulie 2012 – a constituit 386 521,48 lei (inclusiv
coletele transmise și achitate).

În vederea soluționării pe calea extrajudiciară a litigiului apărut, la 18 iulie
2012 SRL „Diastil” a expediat către SA „Locuința” reclamația nr. 63 prin care a
solicitat achitarea benevolă a restanțelor acumulate, care însă a rămas fără răspuns
și executare.

Având în vedere neachitarea continuă de către pârâtă a datoriilor existente, consideră că unica soluție la caz este intentarea prezentei acțiuni în judecată.

Cere reclamanta SRL „Diastil” încasarea în beneficiul dânsiei de la SA „Locuința” a sumei de 386 521,48 lei cu titlu de datorie, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă integral, fiind încasată de la SA „Locuința” în beneficiul SRL „Diastil” suma de 386 521,48 lei cu titlu de datorie și 11 599 lei compensația pentru plata taxei de stat, iar în total suma de 398 120,48 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de către SA „Locuința”, în proces de faliment, casată integral hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 ca fiind pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 pricina a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Soroca conform competenței jurisdicționale.

La 22 septembrie 2014 lichidatorul SA “Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, cerând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

În motivarea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate. Menționează că actul judecătoresc enunțat a fost adoptat în absența SA “Locuința”, căreia nu i-a fost comunicat locul, data și ora ședinței de judecată. Consideră că necitarea sa legală contravine art. art. 102, 105 și 193 CPC și art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Susține recurentul că examinarea chestiunii cu privire la strămutarea pricinii în lipsa, este contrară principiilor fundamentale de examinare a pricinilor civile, și anume contradictorialității, egalității și disponibilității în drepturi a participanților la proces. Mai indică că copia de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 nu a fost expediată dânsului și nici avocatului ce-i reprezintă interesele, despre existența acesteia aflând la 10 septembrie 2014 prin intermediul Cancelariei Curții de Apel Bălți, când s-a interesat de cursul examinării prezentei cauze.

La 04 noiembrie 2014 în adresa intimatei SRL „Diastil” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către lichidatorul SA “Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg.

La recursul declarat nu au fost depuse referințe.

În conformitate cu art. 426 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea recurată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că la 31 iulie 2012 SRL „Diastil” a depus la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SA „Locuința” cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă integral, fiind încasată de la SA „Locuința” în beneficiul SRL „Diastil” suma de 386 521,48 lei cu titlu de datorie și 11 599 lei compensația pentru plata taxei de stat, iar în total suma de 398 120,48 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de către SA „Locuința”, în proces de faliment, casată integral hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 ca fiind pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 pricina a fost strămutată pentru examinare la Judecătoria Soroca conform competenței jurisdicționale.

Materialele prezente la dosar atestă că copia încheierii Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, a fost expediată în adresa participanților la proces la 17 iunie 2014 (f.d. 148), însă nu se conțin date despre faptul recepționării acesteia.

Totodată, suportul probatoriu al cauzei relevă că la 15 iulie 2014 Judecătoria Soroca a expediat în adresa recurente SA „Locuința” citația pentru 29 iulie 2014 (f.d. 152), la care a fost anexată copia încheierii aceleiași instanțe din 14 iulie 2014.

Iar prin încheierea Judecătoriei Soroca din 14 iulie 2014 (f.d. 151), s-a adus la cunoștința părților încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 (pct. a); s-a stabilit data de 29 iulie 2014 până la care pârâtul în conformitate cu art. 185, 186 CPC urmează să prezinte referința scrisă la acțiunea reclamantului și probele necesare (pct. b); s-a explicat pârâtului că depunerea referinței este obligatorie (pct. c); s-au indicat detaliile privind referința ce urmează a fi prezentată (pct. d), s-a explicat părților posibilitatea să soluționeze litigiul pe cale amiabilă (pct. e).

Se reține că citația pentru 29 iulie 2014 și încheierea Judecătoriei Soroca din 14 iulie 2014 au fost expediate recurente SA „Locuința” cu aviz poștal de recepție, parvenind în adresa acestuia la 24 iulie 2014, însă destinatarul a refuzat să o primească, fapt probat prin adeverința eliberată de către ÎS “Poșta Moldovei” (f.d. 154-155). În rezultat, înștiințarea și avizul poștal de recepție au fost returnate către Judecătoria Soroca.

De asemenea, materialele dosarului atestă că la ședința de judecată din 29 iulie 2014, SA “Locuința” nu s-a prezentat (f.d. 158).

În respectivul context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că în condițiile în care SA „Locuința” nu ar fi refuzat recepționarea înștiințării și încheierii Judecătoriei Soroca din 14 iulie 2014 ce a parvenit în adresa dânzei de la Judecătoria Soroca, ea ar fi cunoscut cu certitudine despre faptul emiterii la 11 iunie 2014 a încheierii recurate a Curții de Apel Bălți.

Se accentuează că în circumstanțele în care instanțele judecătorești naționale își îndeplinesc cu conștiinciozitate obligațiunile de înștiințare a participantului la

proces, expediind în adresa acestuia actele judecătorești relevante, însă ultimul refuză să le primească, el se consideră înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural, totodată asumându-și riscul de a nu fi familiarizat cu cursul procedurilor judiciare în fața instanțelor judecătorești sesizate, precum și cel de a omite termenul legal de contestare a actelor de procedură emise.

Or, în conformitate cu art. 106 CPC, dacă destinatarul refuză să primească citația sau înștiințarea, persoana împuternicită să o înmâneze consemnează refuzul pe citație sau înștiințare și o restituie instanței judecătorești. Persoana care refuză să primească citația sau înștiințarea se consideră înștiințată despre locul, data și ora ședinței de judecată sau despre locul, data și ora efectuării unui act procedural. Neprezentarea ei în instanță nu împiedică judecarea pricinii sau efectuarea actului procedural.

Astfel, având în vedere că în cazul recepției înștiințării parvenite de la Judecătoria Soroca în adresa sa, recurenta SA “Locuința” cu certitudine ar fi cunoscut despre existența încheierii recurate, și ținând cont de prevederile art. 106 CPC, instanța de recurs consideră că la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă de la data când recurenta urma să recepționeze copia de pe încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014 pe care o contestă, și anume 24 iulie 2014, și s-a scurs 15 zile mai târziu, la 08 august 2014.

Iar prezentul recurs a fost declarat abia la 22 septembrie 2014, peste o lună și jumătate de la expirarea termenului prevăzut de lege.

Suplimentar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că ținând cont de parvenirea în adresa sa a înștiințării de la Judecătoria Soroca, recurenta SA “Locuința”, ce a refuzat recepția acesteia, putea să-și dea seama despre faptul examinării prezentei pricini la instanța enunțată, și, deci, despre strămutarea acesteia de la Curtea de Apel Bălți, și să se intereseze mai devreme de 10 septembrie 2014 (precum menționează expres recurenta în textul cererii de recurs) despre stadiul actual de examinare a cauzei.

În lumina considerentelor relevate supra și ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat abia la 22 septembrie 2014, peste o lună și jumătate de la expirarea termenului legal, deși recurenta încă la 24 iulie 2014 a beneficiat de posibilitate reală să cunoască despre existența încheierii recurate, și fără a fi invocate careva motive întemeiate și concludente în vederea argumentării omiterii acestui termen, recursul declarat de către lichidatorul SA “Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg, urmează a fi respins ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înscrise în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov contra Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul este depus cu omiterea termenului prevăzut de lege, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către lichidatorul SA “Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății pe acțiuni “Locuința”, în proces de faliment, Muntean Oleg, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Ion Corolevschi